Prevencija: Školski preventivni program ("P.S. - Pokreni solidarnost", "U tuđim cipelicama")

Provoditelj: Osnovna škola Šemovec
Godina provedbe: 2024

Kratki opis programa

Školski preventivni program osmišljen je na način da djeluje tijekom čitavog odgojno-obrazovnog procesa učenika, od početka do kraja školovanja s ciljem promocije primjerenog socijalnog razvoja učenika, poticanja autonomije, samopouzdanja i socijalnih vještina učenika, prevencije, ublažavanja ili otklanjanja teškoća učenika te podupiranje učenika u primjeni stečenih sposobnosti i vještina u različitim životnim područjima i situacijama.

Škola će se stoga usmjeriti na:
1.osnaživanje zaštitnih čimbenika tijekom školovanja učenika (stvaranje pozitivne slike o sebi, podrška od strane učitelja i roditelja, osamostaljivanje, osmišljavanje kvalitetnog slobodnog vremena)
2.ponudu različitih izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti, osposobljavanje za samopomoć i samozaštitu,
3.ublažavanje utjecaja rizičnih čimbenika (nepovoljne obiteljske okolnosti, školski neuspjeh, problemi u ponašanju i dr.; rješavanje problema i sukoba, zaštita i integracija).

Provode se aktivnosti usmjerene na učenike, na roditelje te na učitelje.

Provedeni su sljedeći projekti:

"U tuđim cipelicama" - ciljevi su sljedeći:
- upoznavanje s različitim oblicima vršnjačkog nasilja;
- osvješćivanje različitosti;
- razvoj tolerancije;
- učenje o načinima odupiranja vršnjačkom pritisku;
- načini ophođenja s drugima,...

Provedeni su i sljedeći projekti: "Piti ili ne piti?! - pitanje je sad", "Mama, budi zdrava", "Sigurno u školu s medom Juricom". Učenici su osmih razreda odgledali kazališnu predstavu "Boca istine" te sudjelovali u raspravi. Osim toga, obilježen je "Dan ružičastih majica" i "Dan sigurnijeg interneta". Sudjelovali smo u volonterskom projektu "Solidarnost na djelu" te putem brojnih drugih jednokratnih aktivnosti.

Sažetak programa

Školski preventivni program orijentiran je na rad s učenicima, rad s roditeljima i rad s učiteljima.

U području rada s učenicima, osmišljene su sljedeće aktivnosti: potencijalne suradnje s institucijama i udrugama Varaždinske županije tijekom nastavne godine, usluge interdisciplinarnog Savjetovališta za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti i Savjetovališta za alkoholom uzrokovane poremećaje, tematska područja za SRO, obilježavanje Dana ružičastih majica, Svjetski dan osoba s Down sindromom, Dan kravate.

U domeni rada s roditeljima: individualno savjetovanje o postupanju prema učenicima, tematski roditeljski sastanci.

Aktivnosti rada s učiteljima: individualno savjetovanje o postupanju prema učenicima, grupno savjetovanje s ciljem

prevencije problema u ponašanju, Razredna vijeća, Učiteljska vijeća.

U našoj su se školi tijekom 2023. godine provodili i sljedeći programi:

- „U tuđim cipelicama“ - obuhvaćeni su učenici 3. i 4. razreda s ciljem prevencije vršnjačkog nasilja s posebnim naglaskom na prevenciju nasilja prema djeci s teškoćama u razvoju. Voditeljica projekta je dopredsjednica Udruge „Uz tebe sam“ te učiteljica u produženom boravku u našoj školi Dijana Petek, a radionicu je vodila edukacijska rehabilitatorica Jelena Dolenec. Radionica je trajala dva školska sata u kojima su se učenici različitim aktivnostima i igrama upoznali s oblicima vršnjačkog nasilja, načinom prevencije te načinom reagiranja u određenoj situaciji. Osim figurativno, na kraju su učenici, a i neki učitelji, i doslovno isprobali kako je biti u
tuđim cipelicama.

-"Sigurno u školu s medom Juricom" - policijski službenik Siniša Lah te gospođa Helena Šargač, predstavnica iz Gradskog društva Crvenog križa Varaždin, održali su edukativno predavanje i radionicu „Sigurno u školu s Medom Juricom“ za naše učenike prvog razreda. Učenici su upoznati s osnovama sigurnog ponašanja u prometu te torbom prve pomoći, a na samom im je kraju podijeljen i edukativni materijal – slikovnica „Medo Jurica kreće u školu“. Cilj predavanja i radionice svakako je bio informiranje i podučavanje učenika najranije dobi sigurnom ponašanju u prometu te postupcima pružanja prve pomoći. Bilo je zanimljivo, veselo i iznimno korisno.

- Edukacija djece u području zaštite i spašavanja - Predstavnica iz Ravnateljstva civilne zaštite održala je učenicima drugog i trećeg razreda naše škole vrlo edukativno te praktično predavanje o tome kako postupiti u slučaju nesreće, koji broj zvati, kako reagirati i što reći operateru. Učenici su upoznati s članovima Civilne zaštite, ali i potencijalno opasnim situacijama – poplave, požari, nesreće.
Učenici su sa zanimanjem pratili predavanje te se rado uključili u razgovor. Na kraju edukacije učenicima je podijeljena društvena igra „Zemlja rizika“ koju će, vjerujemo, vrlo rado igrati.

- Projekt „Ružičasti listopad“ – Mama, budi zdrava - Udruga SVE za NJU s ciljem ranog otkrivanja raka i poticanja žena na brigu o vlastitome zdravlju. Učenici su se 10. studenoga okupili u školskoj dvorani i svojim tijelima formirali oblik ružičaste vrpce, prepoznatljivog simbola potpore i solidarnosti prema svima koji se bore s ovom teškom bolešću. Mahali su ružičastim balonima koji su dodatno naglasili njihovu podršku. Na satovima su im podijeljeni letci koje su odnijeli svojim majkama, bakama i ostalim članovima svoje obitelji kako bi ih potaknuli na brigu o vlastitom zdravlju, ali i podsjetili da redovitim preventivnim pregledima mogu smanjili rizik pojave raka, kao i drugih bolesti. Ovom su gestom učenici i djelatnici škole pokazali ne samo veliku solidarnost prema oboljelima od raka već i svoju odgovornost prema vlastitome zdravlju i zdravlju svojih najbližih.

- Obilježavanje MJESECA BORBE PROTIV OVISNOSTI - Osam učenika Osnovne škole Šemovec pogledalo je predstavu „Boca istine“ u Kinu Gaj u Varaždinu povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti. Nakon predstave učenici su sudjelovali u fokus grupama u području mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti. Mjesec borbe protiv ovisnosti obilježava se od 15. studenog do 15 prosinca 2023. godine. S ciljem jačanja kapaciteta za prevenciju ovisnosti o alkoholu, kockanju i digitalnim tehnologijama, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije organiziralo je za učenike osim razreda na području Županije edukativnu predstavu na temu prevencije alkoholne ovisnosti. Po završetku predstave učenici se dijele u grupe po školama te kroz razgovor i raspravu odgovaraju na postavljena pitanja. Na samom kraju voditeljice fokus grupa čitaju učenikove odgovore te zaokružuju cjelokupnu aktivnost. Učenici su sa zadovoljstvom pogledali predstavu te sudjelovali u ponuđenim aktivnostima, a po povratku u školu svojim kolegicama i kolegama prenijeli nova iskustva i dojmove.

- Informiranje učenika osmih razreda - CISOK - za naše je učenike osmih razreda održano predavanje o informiranju učenika glede upisa u srednju školu. Predavanje je održala gospođa Ivana Stanek iz Centra za informiranje i savjetovanje o karijeri. Učenici su osviješteni na što je sve važno obratiti pažnju prilikom biranja zanimanja. Važno je da, osim svojih želja, obrate pažnju i na vlastite vrijednosti, jake strane, interese, ali i sposobnosti. Učenici su upoznati

s upitnicima i online stranicama koje im mogu pomoći prilikom izbora zanimanja, kao i vrstama srednjih škola koje Varaždinska županija nudi.

-„Piti ili ne piti?! – pitanje je sad“ - Gospođa Helena Šargač, stručna suradnica za edukaciju i projektne aktivnosti Gradskog društva Crvenoga križa Varaždin, te gospodin Siniša Lah, policijski službenik za prevenciju, održali su učenicima osmih razreda interesantnu radionicu s temom prevencije ovisnosti o alkoholu i energetskim napitcima. Učenici su dobili uvid, uz pomoć „pijanih naočala“, kako izgleda svijet u očima pijane osobe shvaćajući koliko se smanjuje usredotočenost, motorna koordinacija te koje smetnje i posljedice mogu nastati u takvim situacijama.

- Sve što treba znati o HMS - Gospodin Ivica Zagorec iz Zavoda za hitnu medicinu Varaždinske županije objašnjavao je učenicima na koji način pravilno komunicirati s dispečerom, ističući važnost preciznih informacija i odgovora na postavljena pitanja. Također, spomenuo je situacije koje zahtijevaju poziv Hitnoj medicinskoj službi te objasnio kako ih prepoznati. U sklopu predavanja učenicima su demonstrirane vještine pristupa unesrećenoj osobi, što uključuje pravilan način pružanja pomoći i podrške do dolaska Hitne medicinske službe, te korištenje automatskog vanjskog defibrilatora (AED) s naglaskom na brzu reakciju u slučaju srčanoga zastoja. Ovim su predavanjem učenici osvijestili važnost pravovremene i ispravne reakcije u hitnim situacijama te pravilnog komuniciranja s dispečerom.

1. Županije provedbe
Varaždinska

2. Datum početka i završetka programa
Datum početka: 1.1.2024.
Datum završetka: 31.1.2024.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici
da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)
Udruga "Uz tebe sam", Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, Policijska uprava Varaždinska, GDCK Varaždin

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa
Mjesto provedbe programa: Varaždinska županija, općina Trnovec Bartolovečki, Šemovec
Godina u kojoj se program provodio: 2024.
Broj obuhvaćenih korisnika: 147

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora
Izvor programa: Preuzeti program
Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija
Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren
Škola

9. Rizični i zaštitni čimbenici na koje program cilja
Rizični čimbenici: Preventivne intervencije kod učenika školske populacije (od prvog do osmog razreda osnovne

škole).

Programi se provode preventivno, na univerzalnoj razini, kako bi se spriječila potencijalna rizična ponašanja:
- delinkventna ponašanja (npr. diskriminacija, bilo koji oblik nasilja, krađe i sl.);
- konzumacija sredstava ovisnosti;
- rano stupanje u seksualne odnose ili seksualizirano ponašanje neprimjereno dobi;
- nezainteresiranost za školske obaveze te za školu općenito.
Zaštitni čimbenici: Polaženje škole, edukativna predavanja, razgovori s učenicima, povezanost s vršnjacima, brižni učitelji, poticanje pozitivnog školskog i obiteljskog ozračja, razvijena i dvosmjerna komunikacija, uključenost oba roditelja (skrbnika) u odgoj...

10. Procjena potreba

Način provedbe: Školski preventivni program se provodi s ciljem suzbijanja i ranog otkrivanja potencijalno rizičnih ponašanja. Programi se provode na univerzalnoj razini, s ciljem pružanja informacija i vještina koje su neophodne za rješavanje problema, bez prethodnog utvrđivanja stanja mogućeg rizika.

Školski preventivni program osmišljen je na način da djeluje tijekom čitavog odgojno-obrazovnog procesa učenika, od početka do kraja školovanja s ciljem promocije primjerenog socijalnog razvoja učenika, poticanja autonomije, samopouzdanja i socijalnih vještina učenika, prevencije, ublažavanja ili otklanjanja teškoća učenika te podupiranje učenika u primjeni stečenih sposobnosti i vještina u različitim životnim područjima i situacijama.

Provedena su predavanja i radionice u kojima su se učenici različitim aktivnostima i igrama upoznali s oblicima vršnjačkog nasilja, načinom prevencije te načinom reagiranja u određenoj situaciji. Također, na satovima razrednog odjela razrednici i stručna služba redovito rade na prevenciji potencijalno opasnih situacija. Dakle, u sklopu Školskog preventivnog programa učenici redovito imaju mogućnost sudjelovati o edukacijama, radionicama i predavanjima preventivnog tipa. Također, održana su i predavanja od strane predstavnika iz Policijske uprave Varaždinske, GDCK Varaždin, Zavoda za zapošljavanje, Zavoda za javno zdravstvo itd.
Očekivani rezultati: Nakon provedbe projekata očekujemo da će dio potencijalno rizičnih ponašanja biti preveniran, da će učenici moći kritički pristupiti takvim ponašanjima te na temelju rečenog osvijestiti da smo svi različiti te da su tolerancija, vještine rješavanja problema, odnosi s ljudima te mentalno zdravlje životne vještine ključne za kvalitetan i zdrav razvoj svakog pojedinca. Osim toga, da će se moći oduprijeti psihoaktivnim sredstvima koja im se svakodnevno nude te ostalim opasnostima. Također, očekuje se da će se kod učenika javiti veća motivacija za učenje i napredovanje, tj. rast u obrazovnom, ali i u osobnom pogledu.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: Tijekom 2024. godine

12. Ciljevi programa

Opći: Opći cilj programa svakako je preveniranje potencijalno rizična ponašanja među osnovnoškolcima.
Specifični: - obraditi teme solidarnosti, siromaštva, nejednakosti, diskriminacije, ljudskih prava te suvremene svjetske izazove i to kroz obradu fotografija i pisanje osvrta. potaknuti mlade na raspravu o različitostima, diskriminaciji i percepciji;
- potaknuti s učenicima raspravu o suvremenim globalnim izazovima koji se prelijevaju u lokalne realnosti – klimatske promjene, međugeneracijska solidarnost, mentalno zdravlje mladih, rodna ravnopravnost, diskriminacija,
- upoznavanje s različitim oblicima vršnjačkog nasilja;
- odupiranje ovisnostima;
- osvješćivanje različitosti;
- razvoj tolerancije;
- učenje o načinima odupiranja vršnjačkom pritisku;
- načini ophođenja s drugima,...

13. Ciljana skupina
Osnovna škola

14. Korisnici programa
Opis korisnika: Svi učenici Osnovne škole Šemovec, od prvog do osmog razreda.
Broj korisnika na godišnjoj bazi: 147

15. Metode korištene u programu
Savjetovanje, Predavanje, Radionica, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran
ne

17. Vrsta provedene evaluacije
Ne

18. Metoda evaluacije

19. Evaluatori

20. Najvažniji rezultati evaluacije

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini
Promoviran:
Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

23. Izvori financiranja
Vlastita sredstva (HRK):
Gradsko financiranje (HRK):
Županijsko financiranje (HRK):
Nacionalno financiranje (HRK):
Drugi izvori (HRK):